

Tribunal opomenuo srpske suce

Author: [Ana Uzelac](#)

Prilikom njene prve posjete Tribunalu, visokoj delegaciji srpskog sudstva ukazano je na neophodnost suradnje s Medjunarodnim sudom

Sedmero sudaca i trojica zamjenika glavnih tuzilaca iz specijalnog odjeljenja za ratne zlocine okruznog suda u Beogradu proteklog su tjedna u Hagu vodili razgovore o mogucoj suradnji dva suda.

Spomenuta posjeta Hagu bila je, kada je o srpskom sudstvu rijec, ne samo duza, nego i na znatno visem nivou od svih prethodnih. Njen je cilj bilo – kako je izjavio glasnogovornik Tribunala Dzim Lendejl (Jim Landale) – “uspostavljanje komunikacije” izmedju beogradskog suda i Tribunala, kao i “olaksavanje transfera znanja i iskustava”.

Specijalno odjeljenje za ratne zlocine – koje cini devet sudaca i pet tuzilaca – trenutno vodi svoj prvi postupak za ratne zlocine. U pitanju je sudjenje za masakr koji je nad hrvatskim civilima pocinjen na poljoprivrednom dobru Ovcara, nedaleko od hrvatskog grada Vukovara, u jesen 1991. Haski tuzioci su osigurali veci dio dokaznog materijala za taj slucaj.

Tokom jednotjedne posjete, suci i tuzioci bavili su se prvenstveno tehnickim i prakticnim pojedinostima eventualne buduće suradnje, u rasponu od transfera, pa do pitanja koja se ticu primjene jedinstvene jurisprudencije Tribunala pred srpskim sudovima.

Posjeta je uslijedila nakon sto je Beograd u vise navrata – pozivajuci se i na objavljenu “izlaznu strategiju” Tribunala, kojom je omoguceno ustupanje pojedinih slucajeva sudovima na Balkanu – insistirao da drzavljanima Srbije bude sudjeno pred domacim sudovima.

Tokom posjete su visoki duznosnici Tribunala naglasavali da Srbija tek treba poduzeti neke znacajne korake u suradnji s Hagom.

“Predsjednik [Haskog tribunala, sudac Teodor] Meron (Theodore Meron) zeli jasno reci da je delegaciju podsjetio da se Srbija potpuno i bezuvjetno mora posvetiti ispunjavanju svojih medjunarodnih obaveza”, izjavio je Lendejl na konferenciji za stampu u Hagu. “On je zatražio da beogradske vlasti ponovo, bez ikakvog odlaganja, pristupe aktivnoj suradnji s tuzilastvom; istakao je i da ta suradnja mora biti potpuna.”

Proteklog se tjedna sudac Meron pozalio i Vijecu sigurnosti UN-a na cinjenicu da Beograd ne pristaje na suradnju. Tom prilikom je izjavio da je ta suradnja fakticki obustavljena nakon sto je u u Srbiji zimus izvršena smjena vlasti.

Odjeljenje za ratne zlocine beogradskog okruznog suda pocelo je s radom u listopadu/oktobru proslje godine, svega nekoliko mjeseci prije no sto je, nakon parlamentarnih izbora, u Srbiji formirana nova vladajuca koalicija, na cijem se celu nalazi Vojislav Kostunica, jedan od najostrijih kriticara Tribunala.

Njegova je vlada s jedne strane izložena pritisku snazne nacionalisticke struje, koja se opire suradnji, a s druge pritisku medjunarodne zajednice, koja zahtijeva izrucenje velikog broja odbjeglih optuzenika.

No, cak i kada bi suradnja bila uspostavljena, vjerojatno bi jos uvijek bilo izvjesnih problema. Izvori iz

Tribunala upozoravaju da bi beogradsko odjeljenje moglo pokleknuti pod politickim pritiskom vlasti, koje jos uvijek imaju vrlo malo razumijevanja za sudjenja ratnim zlocincima.

Predstavnici novog odeljenja nagovijestili su da se suocavaju s politickim problemima posebne vrste. "Postoji [u Srbiji] snazno razumijevanje da je potrebno suditi za zlocine, kao i da bi trebalo da budemo politicki nezavisni", izjavio je glasnogovornik ureda tuzilastva pri beogradskom odjeljenju, Bruno Vekaric. "Ali vas uspjeh ce ipak zavisiti od toga u kojoj ce mjeri, na primjer, policijske snage suradjivati s istraziteljima . . ."

Postoje i cisto tehnicki problemi, poput nepostojanja programa za zastitu svjedoka, odsustva zakona koji regulira pitanje zapovjedne odgovornosti, ili cinjenice da je veliki dio dokaza koje je prikupio Haski tribunal neprihvatljiv za sudski sistem kakav postoji u Srbiji.

Glasnogovornica beogradskog odjeljenja za ratne zlocine, Sonja Prostran, izjavila je kako je posjeta clanova tog odjeljenja zapravo pokusaj "da se duznosnici Haskog tribunala upoznaju sa svim problemima s kojima se nase odjeljenje suocava: od tehnickih do zakonskih."

Ona je istakla i kako se nada da ce novi zakon o zastiti svjedoka - na kojem trenutno radi specijalna radna grupa srpskog parlamenta - predstavljati veliki doprinos naporima odjeljenja.

U medjuvremenu se vrse pripreme i za drugo sudjenje za zlocin pocinjen u Ovcari. Ostali slucajevi koji ce mozda biti preuzeti ticu se masovnih grobnica kosovskih Albanaca koje su otkrivene nadomak Batajnice, u predgradju Beograda.

Ana Uzelac je voditeljica programa IWPR-a u Hagu.

Location: [Balkans](#)
[Macedonia](#)
[Albania](#)
[Serbia](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/tribunal-opomenuo-srpske-suce>